

Nr. 71 Activiteiten met kinderen en jongeren 6-18 jaar

Veel natuurorganisaties en vrijwilligersgroepen organiseren natuuractiviteiten voor kinderen of jongeren. Samen gaan ze bijvoorbeeld bomen planten, broeihopen maken of hei opschonen.

Deze doelgroep vraagt om extra maatregelen. Het belangrijkste is om ongewenst gedrag van volwassenen naar de kinderen te voorkomen. Dit kan seksueel, agressief of anderszins grensoverschrijdend gedrag zijn.

Ook de activiteiten vragen een andere aanpak. Kinderen en jongeren leren, luisteren en werken anders dan volwassenen, waardoor extra risico ontstaat. Risico's kunnen ook werkinhoudelijk zijn: kijk dan naar de VrijwilligersRIE voor de betreffende activiteit. Schat de risico's hoger in bij jonge (onervaren) deelnemers.

Gereedschappen

- Afhankelijk van de werkzaamheden (zie VrijwilligersRIE van het betreffend werk)

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

- Voldoende werkhandschoenen voor alle deelnemers, ook kleinere maten.
- Stevige schoenen.
- Zie verder de lijst PBM's uit de betreffende VRIE.

Basismaatregelen

Hieronder staan de algemene basismaatregelen voor veilig werken. Die gelden dus in principe bij alle werkzaamheden.

- Vrijwilligers zijn bekwaam in de werkzaamheden. In het veld is altijd een ervaren begeleider aanwezig.
- Gereedschappen en PBM's zijn altijd goed onderhouden; alle ladders en machines zijn gekeurd.
- Gereedschappen en PBM's worden op de juiste wijze gebruikt.
- Vrijwilligers dragen werkhandschoenen en er is een EHBO-koffer aanwezig.
- Wij adviseren het dragen van veiligheidsschoenen. Stevige schoenen volstaan bij incidenteel vrijwilligerswerk.
- Er zijn voldoende hulpverleners aanwezig. Wij adviseren minimaal twee hulpverleners per groep. Organiseer bij grotere groepen meer hulpverleners.
- Vrijwilligers krijgen instructie en er wordt toezicht gehouden.
- Iedereen let op elkaar en helpt elkaar om veilig te werken.

Maatregelen van deze VRIE

Hieronder staan de belangrijkste veiligheidsmaatregelen die specifiek horen bij de werkzaamheden en omstandigheden uit deze VRIE. Neem de maatregelen over op het werkdagformulier. De volledige lijst vind je in het kleurenschema hierna.

- We adviseren om een gedragscode op te stellen en voor begeleiders een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te vragen.
- De groep blijft altijd bij elkaar. We laten nooit 1 kind met 1 volwassene alleen.
- Zorg voor passend (laag risico-)werk voor de groep jonge (onervaren) deelnemers.
- Geef bij het openingswoord instructie aan deelnemers over de risico's en te nemen maatregelen.
- Maak vooraf goede afspraken met begeleiders en leerkrachten over de taakverdeling en supervisie tijdens de werkdag. Wijs duidelijk aan wie wanneer toezicht houdt.

	Gevaren / risico's	Maatregelen
Hoog !!!	Ongewenst contact tussen volwassen begeleiders en de kinderen Zich afzonderen zonder begeleiding: verdwalen of verdrinkingsgevaar Onervaren deelnemers: onkunde over terreinomstandigheden, gereedschappen, werkzaamheden	• Zorg dat begeleiders de richtlijn 'In Veilige Handen' lezen of de e-learning volgen. • We adviseren om een gedragscode op te stellen en voor de begeleiders een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te vragen. • Laat kinderen nooit met één begeleider alleen uit zicht (vier-ogen-principe). • Zorg dat de groep altijd bij elkaar blijft. Maak afspraken met school en met kinderen over gevaarlijke plekken. • Zorg voor passend werk voor jonge en onervaren deelnemers. • Schat het risiconiveau van werkzaamheden hoger in dan bij ervaren vrijwilligers. • Zorg voor voldoende hulpverleners. Wij adviseren minimaal 2 hulpverleners op een groep. Zorg bij grotere groepen voor meer hulpverlening. Check ook de VrijwilligersRIE 01 Veldhulpverlening.
Midden !!	Jonge deelnemers: risico op aandachtverlies, slecht luisteren Onervaren deelnemers: onkunde over terreinomstandigheden, gereedschappen, werkzaamheden Leerkrachten en ouders zijn onervaren met begeleiden van jonge deelnemers in natuuractiviteiten. Verwondingen door te dicht op elkaar werken. Grote groepen kunnen onoverzichtelijk zijn. Risico op ongevallen door aanvullende activiteiten als soep koken of vuur stoken	• Zorg voor voldoende begeleiders, passend bij de leeftijd van de kinderen en het werk. • Maak vooraf goede afspraken met begeleiders en leerkrachten over de taakverdeling en supervisie tijdens de werkdag. Wijs duidelijk aan wie wanneer toezicht houdt • Geef een goede instructie aan kinderen en jongeren over de risico's en te nemen maatregelen. • Geef voor de start van de werkdag een briefing aan leerkrachten en begeleiders over mogelijke risico's en te nemen maatregelen. • Zorg dat kinderen op ruime afstand van elkaar werken. • Deel de groep op in deelgroepen en verdeel de taken. Laat bij elke groep een ervaren begeleider meegaan als supervisor. Maar laat kinderen nooit met één begeleider alleen uit zicht (vier-ogen-principe). • Neem passende maatregelen. Bespreek ook met de leerkracht en ouders welke maatregelen je treft bij aanvullende activiteiten.
Laag !		

Meer informatie: [Leer je groen e-learning - In Veilige handen](#)

[Leer alles over een veilige omgeving met vrijwilligers | NOV \(www.vrijwilligerswerk.nl\)](#)

